

Hirtelen halál a Vértesi Erőmű ZRt-nél?

Tisztelt Olvasó!

Engedjék meg, hogy a Vértesi Erőmű Részvénytársaságnál működő reprezentatív szakszervezetek (Oroszlányi Bányá- és Energiaipari Dolgozók Szakszervezete, Dunántúli Villamosenergia-ipari Dolgozók Szakszervezete) és a Központi Üzemi Tanács nevében, a Társaságunkról kialakult helyzetről megosszuk Önökkel véleményünket.

A Vértesi Erőmű Zártkörűen Működő Részvénytársaságnak jelenleg két működő telephelye van, a Márkushegyi Bányauzem és az Oroszlányi Erőmű.

A villamos energia előállításához szükséges energetikai szénét földalatti szállítással, osztályozva a Márkushegyi Bányauzem biztosítja, folyamatosan az erőmű számára. Az erőmű 4 blokkal rendelkezik (2002-2004 között megvalósult a nedves mészkő-gipsz környezetbarát technológiával működő füstgáz-kéntelenítő - 4x60 MW), ezek közül kettő széntüzelésre, kettő pedig vegyes tüzelésre alkalmas, 240 MW beépített teljesítménye a magyar villamosenergia-felhasználás 3,5%-át tudná fedezni.

A gazdasági válság hatására jelenleg csak a két vegyes tüzelésű blokk üzemel, melyek szénrel együtt biomassza (2005-2008 között végrehajtott beruházás eredményeként megépültek az 1-es és 2-es kazánt kiegészítő fluidizációs tüzelőberendezések, lehetőséget adva a hulladék fa, mezőgazdasági melléktermékek) égetésére alkalmasak.

Részvénytársaságunk állami tulajdonú Részvénytársaság, mely fölött a tulajdonosi jogokat a Magyar Villamos Művek Zrt. gyakorolja. (Az MVM Zrt. jelenleg 98,5% tulajdon résszel bír a VÉ ZRt-ben)

Érdekképiseleteink szerint a VÉ ZRt nehéz helyzetének alapvetően 2 fő oka van:

1. Az energiaszektor (többségében 1995-ben lezajlott) privatizációja során, minden privatizált cég megkapta – a hosszútávú áramvásárlási szerződés keretében -veszteségmentes működését biztosító, eszközarányos 8%-os nyereséget garantáló villamos energia átvételi árakat – kivéve az állami tulajdonban tartott erőműveket, és ezek között a Vértesi Erőművet (éves szinten kb. 2 MrdFt árbevétel kiesést okozva). Érthető, hogy a privatizált cégeket nem érinti a villamos energia világpiaci árának drasztikus csökkenése, a VÉ ZRt viszont kénytelen a szabadpiacon értékesíteni a villamos energiát, aminek jelenlegi világpiaci ára a felére csökkent a 2008 évihez képest.

A leírtak alapján egyértelmű, hogy a VÉ ZRt versenytársaival szemben a szabadáram piacán komoly hátrányt szenved.

Az alábbi kérdéseinkre még mindig várjuk a választ:

- Hol található a VÉ ZRt az erőművek listáján, az átvételi ár tekintetében?
- A VÉ ZRt miért nem ugyanazon piacon, azonos feltételek mellett versenyeztetik?
- A hazai szénből fejlesztett, kedvezőbb önköltségű áram, miért szenved hátrányt, az import gázzal előállított árammal szemben?
- Hazánk energetikai importfüggősége már most 80%, az import természetesen az exportáló ország foglalkoztatását segíti, az ottani foglalkoztatási gondokat enyhíti, ellentétben ennek itthoni kihatásaival. Ez kinek/kiknek az érdeke?

Az MVM Zrt. mint fő Tulajdonos a bezárás szükségességét, természetesen szakértői anyagokkal próbálja alátámasztani. Véleményünk szerint a megrendelő óhajának megfelelően, ma pro- és kontra, bármilyen szakértői anyag elkészíthető. (megjegyzés: több szakmai szervezet, tudományos egyesület kétségbe vonta a szakértői anyagokban megfogalmazottakat) Jól példázza a tulajdonosi eltökéltség, hogy a VÉ ZRt átvilágításával (ami jelenleg is tart) egy konkurens áramtermelő társaság vezérigazgatóját bízták meg, akinek objektivitása természetesen megkérdőjelezhető.

Idézet a Regionális Energiagazdasági Kutatóközpont (REKK) tanulmányából:

„Látható, hogy Magyarország esetében 66,96 EU/MWh-os ár alakul, így az Oroszlányi vegyes tüzelésű blokkok termelnek, mivel ezek határkölsége 43,28 EU/MWh.”

Ebből a tanulmányból az is kiderül, hogy a VÉ ZRt vegyes tüzelésű blokkjainak határkölsége Paks és Mátra után, a harmadik legjobb Magyarországon.

2. Részvénytársaságunknak komoly veszteséget okozott - Kapolyi László cégének - a System Consulting-gall megkötött (illetve meg nem kötött) áramvásárlási szerződés. A szerződés értelmében a System Consulting nagy mennyiségű áramot rendelt meg, a VÉ ZRt-től 2008-ban.

A szerződések megkötése után a villamos energia ára a felére csökkent, így természetesen Kapolyi úr cége kihátrált az ügylet alól. Itt jegyezzük meg, hogy Kapolyi úr privatizálni akarta a Vértesi Erőművet, ezért mindenki úgy tekintett rá, mint kvázi tulajdonos, és senki sem feltételezte, hogy a VÉ ZRt által aláírt szerződéseket Ő nem írja alá. A Vértesi Erőmű a szerződésben lekötött mennyiségeket csak óriási veszteséggel tudta volna a felhasználók felé értékesíteni, ezért a szerződéseket kénytelen volt felmondani. Az MVM ZRt természetesen mossa kezeit, úgy tesz, mint aki semmiről sem tudott. (Bár az MVM delegáltjai ültek és jelenleg is ülnek a VÉ ZRt Igazgató Tanácsában és a Felügyelő Bizottságában.)

Érdekviseleteink számára minősíthetetlen és elfogadhatatlan, hogy a Munkáltató és a Tulajdonos által elhibázott szerződések, káros hatásait a munkavállalókkal, és rajtuk keresztül az adott térség lakóival akarják megfizettetni.

Felháborítónak tartjuk az MVM ZRt, mint a fő Tulajdonos azon állítását, (amit egy közleményben hozott nyilvánosságra) miszerint a Vértesi Erőmű ZRt az elmúlt tíz évben 120 Mrd Ft-ot meghaladó állami támogatást vett igénybe.

Egyben felhívjuk a Tulajdonos figyelmét arra is, hogy a Társaság végelszámolását előkészítő, megfontolatlan – idő előtt kiszivároztatott – Közgyűlési előterjesztés is komoly anyagi károkat idézett elő.

Szakszervezeteink nyitottak a félreértelmezhető csúsztatások és hamis állítások megvitatására.

A VÉ ZRt utoljára 1997-ben kapott 3 Mrd Ft értékben egyszeri tőkeemelés, ennek már több mint 10 éve. 2006-tól bevezetett szénipari szerkezetátalakítási támogatás a villamos energiaár részét képezi. Hangsúlyozzuk, hogy a szénfillér a költségvetést nem terhelő támogatás, a magyar áramfogyasztók fizetik meg. Szeretnénk megjegyezni, hogy ez a sokat emlegetett szénfillér a lakossági áramszámlában mindössze 0,5%-ot jelent, ami véleményünk szerint nem számottevő tétel (pl: havi 10 000 Ft-os áramdíj esetén ez mindössze 50 Ft).

Az állami kezességvállalás adta lehetőséget a Társaság nem vette igénybe, a kénytelenítő beruházási hiteltörlesztő részleteit ma is fizeti. (2010. végéig 4,4 Mrd Ft-ot visszafizet, a felvett 10 Mrd Ft-os hitelből.) Miért nem szólnak az áramkereskedők hasznáról?

2009-ben 1,9 Mrd Ft támogatást kaptunk az elvesztett CEZ per költségeként.

A cégünkről szóló tudósításokban soha nem talákoztunk azzal a ténnyel, hogy a VÉ ZRt 2009-ben 8,6 Mrd Ft-ot fizetett a költségvetésbe adó és járulékok formájában, és közel 400 MFt-ot a helyi adókra. Ezen kívül adóztak a munkavállalók, valamint a VÉ ZRt működéséhez hozzájáruló vállalkozások, és azok munkavállalói is.

Az MVM ZRt által kinyilvánított (kimutatásokat mellőző) adatokkal szemben nagy pontossággal kijelenthető, hogy a Vértesi Erőmű ZRt költségvetési befizetései az elmúlt 10 évben bőven elérheti a 120 Mrd Ft-ot.

A VÉ ZRt a megye legnagyobb munkáltatója, bezárása katasztrofális hatással lenne az Oroszlányi Kistérségre. A települések jelentős bevételektől esnének el, az 1500 fő munkavállaló, családjaik, a beszállítók és egyéb partnerek révén megközelítőleg 10000 ember megélhetése lehetetlenülne el, a jelenlegi munkaerő piaci viszonyok mellett. (csak Oroszlányban a KSH adata szerint 1302 regisztrált munkanélkülit tartanak nyilván)

Kifogásoljuk az MVM ZRt törekvéseit Részvénytársaságunkkal szemben, mert az véleményünk szerint nincs összhangban az 1097/2009 számú Kormányhatározattal. A VÉ ZRt a Kormányhatározatban megfogalmazott elvárásoknak maradéktalanul eleget tett. A megváltozott közgazdasági környezetben a Kormányhatározatban megfogalmazott premissák viszont nem

teljesültek. 2009-ben a gazdasági válság hatásainak kezelése érdekében, egy olyan reorganizációs program indult el, melynek kedvező hatásai a 2010-es évben mutatkoznak.

Követeljük, a hatékonyságjavító intézkedések hatásait figyelembe véve a 2010. évi üzleti terv, és a szakértői anyagok felülvizsgálatát.

Véleményünk szerint folytatni kell a 2009-ben elkezdett reorganizációs folyamatot, aminek eredménye egy jogilag új szén-vegyestüzelésre alakuló áramtermelést, valamint távhőszolgáltatást folytató társaság.

Sérelmezzük, hogy az állami vagyonnal gazdálkodó MVM ZRt a két választási forduló között olyan intézkedéseket hozzon, amely érvényes Kormányhatározatot sért, nem veszi figyelembe a térség foglalkoztatási és gazdasági érdekeit, és a VÉ ZRt végelszámolással történő megszüntetésére tegyen javaslatot. Most van meg a lehetősége az új Kormánynak, hogy bebizonyítsa Fellegi Tamásnak, az új nemzeti fejlesztési miniszternek azon ígéretét, amit a Gazdasági Bizottsági meghallgatáson mondott, nevezetesen azt, hogy „bebizonyítjuk, hogy az állam is lehet jó tulajdonos,,

Az Európai Unió több országában az energiaellátás biztonsága, az importtól függés enyhítése érdekében, valamint a válságok áthidalására, bányáik megtartására használják az Unió által engedélyezett támogatási lehetőséget, az un. szénfillért.

Ennek ismeretében nem értjük, hogy Magyarország legkorszerűbb és sajnos utolsó mélyművelésű szénbányáját, melynek Ft/GJ önköltsége a csökkent széntermelés ellenére is, kevesebb, mint fele a támogatott földgáz árának, a Tulajdonos miért is akarja 2010 év végén bezárni. A bányauzem megfelelően megkutatott-, kitermelhető és feltárt ásványvagyonnal, földalatti infrastruktúrával és minden környezetvédelmi engedéllyel rendelkezik, akár 2020-ig is tudná biztosítani az energetikai széntermelést.

Az MVM ZRt döntésének hatására – amennyiben megvalósul – egy több mint 100 éves múlttal rendelkező szakmakultúra szűnik meg véglegesen Magyarországon.

Oroszlány, 2010. június 3.

A munkavállalók nevében a VÉRT ZRt területén működő érdekképviselői szervezetek.

Lisztmayer János s.k.
Koordinációs Tanács elnök

Téglás József s.k.
KÜT elnök